

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palatium

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gzaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Quod immisericordes omnibus spoliati vestimentis asperum frigus
intensosque calores experturi sint cap. 29.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

fectiori & perfectissima, inuestietur, Vt ergo hac veste donemini, pauperum laceros nudosque artus vestris contegite indumentis, ne in Immisericordium tormenta labamini, & ea vestro damno experiamini.

QVOD IMMISERICORDES, OMNIBVS SPOLIATI

VESTIMENTIS ASPERVUM
Frigus, intensosque Calores
experturi sint.

CAPVT XXIX.

NVllum hominem adeo suae sortis oblitum, atque a rationis rectitudine extorrem arbitror, qui superioribus aurem dans exemplis, diuinaque attendens praemia, ad pauperum subleuationem non accendatur. Quod si fortassis, totius perfectionis, naturalisque bonitatis oblitus, nec praemia spectans, nec exempla sequens ad ea quae sui muneris sunt incitetur; eum saltem vel intentata supplicia terreant. Quae quidem tanta sunt ut illorum sola consideratio hominem ad sui muneris officijque

A a exe-

Handwritten marginal notes in a cursive script, possibly a library or ownership mark.

cap. 23.

cap. 26.

I acob. 5.

s vit. Paul.
e mit.

executionem impellere possit. Dominus in primis, minacibus filiam mundanam verbis per Ezechielem alloquitur dicens: *In illa die denudabunt te vestimentis tuis, & tol- lent vasa gloriae tuae: Principibus autem Ty- ri sic minatur Dominus: Et descendent de sedibus suis omnes principes maris, & auferent exuuias suas, & vestimenta sua varia abij- cent & induentur stupore, in terra sedebunt, & attoniti super repentino casu admirabuntur.* Cum igitur diues vestimentorum suorum superfluitate nudos tegit, in caelis sibi glo- ria vestimenta parat, vbi è contra si illa in- clusa cistis reliquerit corrodet tinea: Illud est quod Apostolus his verbis insinuare in- tendit: *Agite nunc diuites plorate, ululante in miserijs vestris quae aduenient vobis: Danti- ue vestra putrefactae sunt, & vestimenta ves- tra à tineis comesta sunt.* D. Hieronymus, diuites alloquens qui sumptuose splendi- deque vestiuntur neglectis pauperibus, no- minus eleganter, quàm iure dicebat: *Ille pauperculo paradysus patet, vos auratos gene- ra suscipiet, ille vestem Christi licet nudus ser- uauit, vos, vestiti sericis indumentum Christi perdidistis.* Et haec quidem immisericores sequentur supplicia, sed multo maiora, ut parabuntur qui viduas & orphanos bonis suis

suis spoliauerint. Infelicitas atque maledi-
 ctio circumuoluit satellites Romanos, Iu-
 daeosq; qui inconsutilem Christi tunicam
 abstulerunt, nudumq; reliquerunt; Fames
 & egestas inuenit Filios Iacob, eo quod tu-
 nicam polymitam à fratre sustulissent: ita
 etiam, maledictio & triplicatum vae inse-
 quetur eos, qui tantum abest vt nudos cõ-
 texerint, quin etiam vestitos pauperes, bo-
 nis, vestibusque spoliauerint. Hi odio san-
 ctis qui Misericordiam sectati sunt, erunt,
 nam vt rectè censet Apostolus in Apoc:
*odient fornicariam. & desolatam facient eam
 & nudam.* Id ipsam minatur Deus per Pro-
 phetam verbis clarissimis: *Ostendam genti-
 bus nuditatem tuam, & regnis inuinciam
 tuam.* Sed cur tantam contumeliam passu-
 ri sunt, cum sæpenumero absque peccato
 indumenta prætiosa eximijq; valoris por-
 tari possint? Ideò sanè, quia cum tantis ex-
 pensis illa deferuntur, vt illis, facillè paupe-
 rum nuditati succurreretur. Dum autem
 illas superfluitates in pauperum vsus non
 erogant, quod illorum est aperte furantur.
 Hæc est melliflui Doctoris D. Bernardi sen-
 tentia; dum inquit: *Clamant nudi, clamant
 famelici, conueruntur & dicunt diuitibus,
 nobis fame & frigore miserabiliter laboranti-*
 Aa 2 bus

*bus, quid conferunt tot mutatoria vel extensa
in perticis, vel fulicata in manicis? Et reuera
furti quandam speciem incurrunt, (vt prio-
ri parte diximus) superflua indumenta re-
seruantes dum pauper corpore nudat' fri-
gore rigescit: Est enim nudi tunica quam in
conclauis conseruas, discalceati calcuus qui pe-
nes te marcescit, inquit Basilus. Et vt inquit
alius, similes sunt Iudæis & Romanorum
militibus, qui vestimenta reseruantes pau-
pertatem nudorum subleuare differunt;
loquentem audiamus: Quid sequitur, nisi
eos qui vestium copia, luxuq; abundantes nu-
dum pauperem spernunt similes esse Iudæis, qui
diuiserunt sibi vestimenta, & super vestim-
eius miserunt sortem?*

O mi Iesu in formidanda illa die, quanto
pudore, & rubore suffundentur, qui in hac
vita, splendidis, purpureisque, & aureis in-
duebantur vestibus, semel dumtaxat eas
ferentes, pauperum nudorum penitus im-
memores! vt de Nerone & Heliogabalo le-
gimus qui per singulos dies purpureis, auro
lapideque prætioso distinctis utebantur in-
dumentis. Quantum proh dolor! eos pu-
debit. Dum se nudos in valle Iosaphat con-
templabuntur, atque oculis omnium ho-
minum tum prædestinatorum, cum repro-
bato.

batorum in nuditate sua spectabuntur!

Insuper, o vir & mulier immisericors erga nudos, quid quaeso tecum ex hoc mundo auferes praeter linteam & indusium? quin immo, *operimentum tuum erunt vermi tibi.* Isaie. 14.
 infelix vestimentum! *induam caelos, tenebris. saccum ponam operimentum eorum.* (mo. Isaie. 50.
 raliter loquendo, per caelos intelligi possunt ij qui in hoc mundo superbientes in luxu vestium caelos penè contingere videbantur) hos tenebris circumcingam, ponamque saccum operimentum eorum. Verum haec Prophetæ verba exponamus de Immisericordibus qui in hac vita nudostegere neglexerunt, quos in inferno tenebris induet exterioribus Deus, & quasi sacco interioribus. Tobias quidem fatetur Eleemosynam neminem permittere labi in ruinam; at econtra Sapiens scribit: *Via peccantium* (id est Immisericordium) *complanata lapidibus, & in fine illorum inferi, & tenebrae & poena.*

Iob, infernum vocat terram tenebrarum, Cap. 10.
 & umbram mortis. Dominus noster in varijs scripturae locis docet impios demergendos in tenebras exteriores, o miserabile tenebrarum indumentum! Ægyptias illas palpabilesque tenebras, ausim dicere, harum

figuram gessisse, quæ immisericordibus in inferno reservatæ sunt. Arbitror itidem, tenebras illas formidandas & admirabiles, in passione Domini immittas, in detestationem sceleris illius, quo Filium Dei in ara crucis nudam omnino reliquerant.

Quod ad secundum supplicium spectas, experti frigoris vehementiam, atque acerbiter eloqui possunt; nec enim huius supplicij magnitudo facile cognosci potest nisi ab experientia. congelato in primis corpore, coagulatur sanguis, atque ad interiores corporis partes contrahitur, hincque pallefcit facies, horrescunt corporis membra, strident dentes, totas denique incurvatur homo; tunc demum acutissimum, & usque ad medullas penetrantem experitur dolorem, quo fit, ut homo intolerabilem persentiat pœnam. At frigus longè acrius patientur damnati qui Nudorum membra, frigoreque congelatorum corpora contegere noluerint, vel qui in æstatis fervore eadem, solis ardore aduicta, non cooperuerint, caloris, flammarum, ac ignis vim persentient, & à nimijs caloribus ad niivum frigora remittentur.

soliloq. c. 3.

Quod excellenti sententia declarat melchior Bernardus: *ò gehennalis regio fugien-*

da (inquit) ubi est ignis ardens, frigus rigens.
 Nec absimile est quod refert venerabilis
 Beda dum scribit: *Duplex ostenditur gehenna* Lib. 4. in Luc.
na, id est nimij frigoris & intolerabilis feruoris, c. 13. c. 24.
cui Beati Iob sententia consentit dicentis: ad
calorem nimium transibunt ab aquis niuuum.
 Fulgentius illo antiquior, non absimilia
 scribit: *Principalia duo sunt tormenta in in-* Lib. 4. pharet.
ferno, ibi frigus intolerabile, & calor ignis c. 49.
inextinguibilis. Hinc etiam saluator ore sa-
 cro sancto inquebat, de inferno loquens:
ibi erit fletus & stridor dentium, fletus a ca- Math. 8. v.
 lore vel fumo prouenit, stridor autem den- 22.
 tium ab intenso frigore, quæ duo iuste pa-
 tientur, siquidem pauperes suis auxilijs de-
 dignati sunt. Hæc animis vestris rouoluite
 ò diuites, futurum namque est, vt deinceps
 his consideratis, maiori cum alacrita-
 te operibus Misericordix stu-
 deatis.

Aa 4 VT